

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 10P/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5921200570
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Stašíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2021:5921200570.3

Uznesenie

S. súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. XXX, zverený do náhradnej osobnej starostlivosti P. G.ovej, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Mesto Ružomberok, dieťa rodičov, matky: X. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K. XXXX/X, XXX XX K. a otca: C. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. XX F. I., o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K. na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením upravuje kontakt maloletého dieťaťa V. G., nar. XX. XX. XXXX s matkou maloletého dieťaťa prostredníctvom telefonického hovoru alebo videohovoru a to :

- v stredu každého kalendárneho týždňa v roku v čase od 16.00 hod do 17.00 hod.,
- v sobotu každého kalendárneho týždňa v roku v čase od 16.00 hod do 17.00 hod., pričom v prípade, že z vážneho dôvodu by nebolo možné hovor/videohovor matky s maloletým dieťaťom uskutočniť, náhradná matka je povinná matke mal. dieťaťa oznámiť náhradný termín hovoru/ videohovoru a to v lehote najneskôr do 5 hodín pred stanoveným začiatkom hovoru/videohovoru.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. G. 24. 03. 2021 bol tunajšiemu súdu doručený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok na začatie konania o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým súd upraví telefonický kontakt matky X. F. s maloletým V. G., nar. XX. XX. XXXX formou videohovoru dva krát do týždňa, a to v stredu a v nedeľu od 16.00 hodiny do 17.00 hodiny. V prípade, že by z vážneho dôvodu nebolo možné videohovor matky s maloletým uskutočniť, náhradná matka je povinná matke maloletého dieťaťa oznámiť náhradný termín videohovoru.

2. Podaný podnet odôvodnil Úrad práce tým, že na Okresnom súde Ružomberok prebieha konanie sp. zn. 10P/20/2020 o úpravu stretávania sa matky s jej maloletým synom V. G., ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Ružomberok 3P/66/2019 - 109 zo dňa 21. 02. 2020 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky P. G.. Za účelom zabezpečenia práv maloletého dieťaťa na stretávanie sa s obidvoma rodičmi do konečného rozhodnutia súdu, bolo vydané odporúčanie v zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za účelom psychologického poradenstva náhradnej matke mal. dieťaťa ohľadne zvládania stresových situácií a akceptácie matky maloletého dieťaťa ako osoby, u ktorej má dieťa momentálne bezpečný domov a za účelom podpory vzťahu maloletého dieťaťa a matky. Zúčastnené osoby podpísali s Centrum pre deti a rodiny, Kalvárska 35, 034 01 Ružomberok dohodu. Zo správ z Centra pre deti a rodiny Ružomberok vyplýva, že matka maloletého dieťaťa vzhľadom na svoje zdravotné problémy súvisiace s tehotenstvom sa nemohla zúčastniť spoločných stretnutí s maloletým v CDR, preto oddelenie SPODaSK navrhlo matke za spolupráce s CDR realizovať kontakt matky s maloletým synom formou telefonického rozhovoru alebo videohovoru v záujme zachovania väzby matka - dieťa. Nakoľko v mesiaci február 2021 nebol zrealizovaný ani jediný videohovor hoci

matka tvrdila, že telefonovala, oddelenie SPODaSK vykonalo návštevu v domácom prostredí maloletého dieťaťa. Náhradná matka v súvislosti so zabezpečením videohovoru matky s maloletým dieťaťom uviedla, že ona kontaktovala dňa 05. 02. 2021 matku maloletého a oznámila jej, že môže maloleté dieťa kontaktovať prostredníctvom videohovoru aplikáciou WhatsApp, následne v mesiaci marec sa uskutočnil jeden telefonát, kde sa matka zhovárala s maloletým, do rozhovoru zasiahol otec maloletého, ktorému sa nepáčilo ako matka so synom komunikuje, pohádali sa, pričom bola matka mal. dieťaťa vulgárna aj pred maloletým. Náhradná matka uviedla, že by bolo preto vhodné upraviť telefonický kontakt matky so synom na konkrétny deň a hodinu, aby nedochádzalo k zbytočným konfliktom. Následne dňa 10.XX.2021 odd. SPODaSK vykonalo sociálne zisťovanie v domácnosti matky mal. dieťaťa počas šetrenia v domácnosti bola prítomná matka a jej partner pán V. F., nar. XX. XX. XXXX. Matka mal. dieťaťa bola v tom čase v 8. mesiaci tehotenstva a bol jej odporúčaný kľudový režim, pričom v súvislosti so zabezpečením jej videohovoru so synom uviedla, že má problém sa dovolať náhradnej matke, často jej nezdvihne telefón a neskoro reaguje aj na SMS správy. Do rozhovoru zasahuje nevhodne otec maloletého a náhradná matka sa z toho vysmieva. A preto navrhla, aby bol stanovený presný termín jej telefonického kontaktu so synom. Ďalej z podnetu vyplynulo, že sa na náhradná matka s biologickou matkou mal. dieťaťa nevedeli opakovane dohodnúť na presnom termíne videohovoru. Náhradnej matke ako aj biologickej matke je neustále poskytované odborné sociálne poradenstvo, sú vedené motivačné rozhovory, no aj napriek tomu nebolo možné docieľiť dohodu na konkrétnom dni a čase uskutočnenia telefonického hovoru alebo videohovoru. Prílohou podnetu boli priebežné správy z CDR č.k. 2021/12699 zo dňa 02.02.2021, priebežné správy z CDR č.k. 2021/26997 zo dňa 01.XX.2021, úradný záznam č.k. 20216047 - oddelenie SPODaSK- e-mail do Centra pre deti a rodiny, Kalvárska 35, Ružomberok, zo dňa 19.01.2021, úradný záznam č.k. 2021/41028 - doručený e-mail od biologickej matky zo dňa 20.XX.2021

3. Na základe predmetného podnetu súd vyzval matku maloletého na vyjadrenie sa k predmetnému podnetu, pričom matka z dôvodu zdravotných komplikácií vyjadrenie zaslala dňa 17.05.2021 a uviedla, že v mesiaci marec sa uskutočnil hovor pričom sa ich uskutočnilo viac a napriek neustálemu urážaniu a osočovaniu zo strany ex partnera sa videohovor, musel ukončiť telefonicky, keďže p. G. si očividne nevie zariadiť čas tak, aby volala so synom a ako keby naschvál nechala ex partnera zasahovať do komunikácie jej a maloletého syna. Posledné 3 hovory sa uskutočnili bez toho aby ex partner bol súčasťou hovoru jej so synom. Taktiež podotkla, že telefonáty boli uskutočňované s tým, že pani Dobáková vedela kedy bude s maloletým synom volať a aj napriek tomu nezdvihla a ani nezavolala naspäť, z jej strany čo sa hovor neuskutočnil bohužiaľ skončila v tom čase hospitalizovaná, o čom sú aj lekárske správy. Tak isto ako sa pani G. vyjadrila o akomsi nahrávaní hovorov, tak škoda, že sa naozaj videohovory nedajú nahrávať aspoň by boli preukázateľne dôkazy o tom kto sa vulgárne vyjadruje a ako v skutočnosti hovory prebiehajú. Dokonca počas videohovoru sa maloletý syn rozplakal keď ho ex partner začal brať za ruku zo slovami, že nebude s mamou volať na čo sa maloletý syn rozplakal, do toho ex partner ju začal opakovane urážať na čo bol hovor znova ukončený.

4. Náhradná matka k uvedenému podnetu sa vyjadrila písomne a uviedla, že telefonické hovory resp. videohovory maloletého s matkou mal. V.ka prebiehali podľa termínu kedy táto oznámila, že svojmu synovi zavolá 12.1. - prebehol hovor (8 min.), 25.1. - prebehol hovor (22 min.) 26.2. - matka tvrdila, že sa nemohla dovolať, od nej žiadny zmeškaný hovor nemá, 5.3. - prebehol hovor (35 min.), 13.3. o 17.24 hod. prebehol videohovor, matka priznala sa, že nahráva celoplošne, tj. aj interiér domácnosti s čím nesúhlasila. Maloletý vzhľadom na svoj vek (4 roky) nevie ešte telefonovať tak, že by sedel na jednom mieste, takže to rieši tak, že mobil drží v ruke zväčša ona a V.ka do neho hovorí tak, aby videl aj na obrazovku a aby aj jeho bolo vidieť, keďže ide o videohovor, on by to sám nevedel držať tak, aby ho bolo vidieť a počuť. Nahrávanie obrazovky matkou maloletého bez ich vedomia a súhlasu by tak narušalo súkromie aj ostatných členov domácnosti. 20.XX. o 17.04 hod. matka volala cez aplikáciu WhatsApp napriek tomu, že jej vopred napísala správu, aby volala ako obyčajný hovor z dôvodu, že nahrávala, s čím nesúhlasia. Cez WhatsApp ona nezdvihla a normálne ako hovor matka nezavolala. 25.XX. matka mala volať cez WhatsApp o 13.00 hod. tak maloletému vysvetlila, že mu matka bude volať, čakal teda na hovor. Tesne predtým napísala sms, že zavolá o 17.00. Odpísala jej, že nebude k dispozícii. Aj tak volala. 26.XX. o 8.59 hod. zrealizovaný videohovor. XX.04. písala sms o 17.00 mal byť videohovor cez WhatsApp - nevolala, 06.04. poslala sms ohľadom zisťovania zdravotného stavu V.ka, 16.04. poslala sms, že zavolá o 16.00 hod. cez WhatsApp - nevolala. Maloletý V.ka má t.č. 4 roky. Nie je jednoduché mu vysvetliť, že v istom čase má telefonovať, dieťa v tomto veku je prirodzene neposedné, všetko okolo ho zaujíma. Niekedy má záujem telefonovať, niekedy nie. V tomto veku nedokáže pochopiť, že je to dôležité, a nie je možné mu to vysvetliť logicky, toľko nie tým, že by malo byť nejaké súdne konanie

alebo rozhodnutie. Preto nie je celkom pochopiteľný podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa jej má uložiť povinnosť zabezpečiť videohovor matky so 4-ročným dieťaťom v presne určenom čase a v hodinovom intervale 2x týždenne. Dieťa nie je stroj a ona mu nemôže prikázať, aby telefonoval, keď sa mu to vzhľadom na jeho vek ani nejako rozumne vysvetlíť a je teda odkázaná na jeho aktuálnu náladu a ochotu telefonovať

5. Následne súd vykonal vo veci 10P/20/2020(konanie o úpravu stretávania sa matky s dieťaťom) pojednávanie, kde matka dieťaťa a náhradná matka súhlasili s vydaním neodkladného opatrenia za účelom úpravy telefonickej komunikácie matky s maloletým synom.

6.Uznesením č.k. 10P/6/2021 - 54 zo dňa 17. 06. 2021 Okresný súd Ružomberok začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd upraví telefonický kontakt matky s maloletým V. G., nar. XX. XX. XXXX.

7. Uznesením č.k. 10P/6/2021 - 55 zo dňa 17. 06. 2021 súd ustanovil za kolízneho opatrovníka maloletému Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok.

Podľa § 360 ods.1,2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Podľa § 364 CMP, ak bolo nariadené neodkladné opatrenie podľa tohto zákona, ustanovenia Civilného sporového poriadku o zodpovednosti za škodu spôsobenú neodkladným opatrením sa nepoužijú; všeobecné ustanovenia o zodpovednosti za škodu tým nie sú dotknuté.

8. Súd vykonal dokazovanie obsahom podnetu na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho prílohami, vyjadrením matky maloletého a vyjadrením náhradnej matky, obsahom spisu 10P/20/2021 a to najmä zápisnicou z pojednávania konaného na tunajšom súde dňa 17.06.2021 a mal za preukázané, že maloleté dieťa V. G., nar. XX.XX.XXXX bolo rozsudkom Okresného súdu Ružomberok 3P/66/2019-109 zo dňa 21. 02. 2020 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky P. G. a na tunajšom súde prebieha konanie sp. zn. 10P/20/2020 o úpravu stretávania sa matky s maloletým dieťaťom. Zo správ predložených ÚPSVaR Ružomberok vyplynulo, že dňa 02.06.2020 bola podpísaná Dohoda o vykonávaní opatrení SPODKaSK v Centre pre deti a rodinu Ružomberok za účelom poskytovania odbornej pomoci a podpory pri úprave komunikácie a vyladení vzťahov medzi náhradnou matkou a biologickou matkou vo veci mal. dieťaťa a sprevádzanie matky pri posilňovaní rodičovských zručností. Frekvencia stretnutí bola nastavená na 1x týždenne avšak do 01.XX.2021 bolo realizované len 1 stretnutie nakoľko biologická matka sa na stretnutia nedostavila pre jej nepriaznivý zdravotný stav. Z uvedených správ vyplynulo, že matka sa snaží maloletého kontaktovať aj telefonicky avšak nie všetky hovory sa podarí uskutočniť.

9. Predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov (t.j. stav, ktorý neznesie odklad) alebo obava, že exekúcia bude ohrozená, ďalej hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má ochrana poskytnúť, odôvodnenie potreby neodkladnej úpravy pomerov alebo obavy, že exekúcia bude ohrozená ako aj vhodnosť a primeranosť návrhu na neodkladné opatrenie. Účelom tohto inštitútu je preto rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Posúdenie, či a kedy je bezodkladnosť potreby úpravy pomerov účastníkov daná, je ponechaná na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky,

ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti o maloleté deti musí byť nariadené veľmi uvážene a po starostlivom skúmaní všetkých dôsledkov, ktoré môžu vo vzťahu medzi rodičmi a deťmi nastať, pričom vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný najlepší záujem dieťaťa (č.l. 4 základných princípov CMP) a snaha vytvoriť stav spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodiča, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie, rozvoj a zdravý vývoj dieťaťa.

10. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

XX. Po oboznámení sa s obsahom podnetu ÚPSVaR Ružomberok ako aj a písomnými vyjadreniami matky a náhradnej matky, listinami predloženými ÚPSVaR Ružomberok, ako aj stanoviskom náhradnej a biologickej matky na pojednávaní konanom na tunajšom súde dňa 17.06.2021 v prebiehajúcom konaní sp.zn. 10P/20/2020, mal súd za osvedčené, že prvoradým záujmom maloletého dieťaťa je kontakt so svojou biologickou matkou, ktorý je možné v súčasnosti realizovať prostredníctvom telefonických hovorov/videohovorov nakoľko kontakt matky s maloletým dieťaťom formou spoločných stretnutí s maloletým v Centre pre deti a rodiny nebol kvôli prebiehajúcej pandémie COVID-19, ako aj v dôsledku rizikového tehotenstva matky uskutočňovaný. Je nevyhnutné aby bola zachovaná väzba matky a maloletého dieťaťa. V dôsledku konfliktných situácií, ku ktorým dochádza počas pokusov o telefonický kontakt matky s maloletým dieťaťom je nevyhnutné, upraviť telefonický kontakt matky so synom na konkrétny deň a hodinu, aby nedochádzalo k zbytočným stresovým situáciám a tým k vytváraniu neustáleho napätia medzi náhradnou a biologickou matkou. Prvoradým záujmom každého dieťaťa je zachovanie prirodzeného kontaktu so svojim rodičom aj v prípade, že okolnosti sa vyvinuli tak, že dieťa nemôže žiť s rodičom v spoločnej domácnosti. Takýmto spôsobom dôjde k nadviazaniu plnohodnotného vzťahu medzi matkou a maloletým dieťaťom a jeho upevňovanie do budúcnosti ako pevného zväzku, keď počiatočné telefonické kontakty môžu byť do budúcnosti prehĺbované osobnými stretnutiami matky a dieťaťa. Súd v danej veci konštatuje, že je potrebné zachovať vzájomné vzťahy a citové väzby medzi matkou a maloletým dieťaťom, keď matka prejavila snahu a záujem byť v kontakte so svojim maloletým dieťaťom. Maloleté dieťa nemôže byť nástrojom na riešenie konfliktných vzťahov medzi náhradným rodičom a biologickým rodičom a v záujme obidvoch strán by malo byť eliminovať situácie, ktoré by mali za následok odlúčenie dieťaťa od rodiča, ktorý s ním v spoločnej domácnosti nežije.

12. Vzhľadom na uvedené súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil stretávanie sa matky s maloletým dieťaťom, ktorý bude realizovaný prostredníctvom telefonického hovoru/videohovoru v presne stanovenom časovom horizonte.

13. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. O trovách konania súd rozhodol, podľa ust. § 52 CMP, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie písomne alebo elektronicky zo zaručeným elektronickým podpisom, v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Ružomberok na Krajský súd Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody - §62 C.m.p.) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), v odvolaní sa má okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 C.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a v prípade ak bolo podanie urobené v prebiehajúcom konaní, tak aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 a 2 C.m.p. odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, (§ 332 ods.1 CSP, § 2 ods.1 CMP) a trvá až do právoplatného skončenia veci samej.